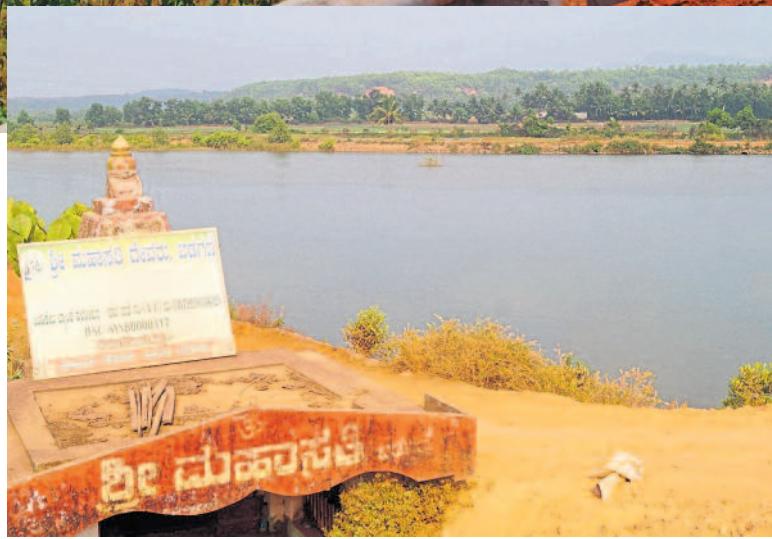

‘ಇಪ್ಪತ್ತು ನೇಗಿಲಿದ್ದವ ಶ್ರೀಮಂತ’
ಎನ್ನು ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಕಾಗ್?

ಉರು ಕೇರಿಗಳ ಕಫನಗಳಿಗೆ ಮೌನ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಉಳಿದಿರುವ ಬಡಗಳು ಹೋಳಿ

ಡಾ. ಘರ್ನಿಸ್ ಬುಕಾನ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗು ಇದನ್ನು ಬರದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಇಲ್ಲಿ 20 ನೇಗಿಲಿದ್ದವರು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಅಂದರೆ 40 ಎತ್ತು 60 ಆಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಲ್ಲ ರೈತರು ಇವರು’ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ವಶೇಷವೆಂದರೆ 200 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟಿನ ಗಾಡಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳ ತಗ್ಗಿ ದಿನ್ನೆಗಳಿರುವ ಕಾರಣ ಕರಾವಾಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಡಿ ಒಡಾಟದ ಮಾಗ್ ರಾಪುಗೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತಲೆಹೊರೆ, ಹೇರೆತ್ತು, ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕು

ಸಾಗಾಡಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ. 1826ರ ತಮ್ಮಾಯಿ ಈ ಉಲಿಗೆ ವ್ಯಾಟಿನ ಗಾಡಿಗಳು ಬಂದವು.

ಹ್ಯಾಯ ಹಳೆಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಶಾಸನ, ಪ್ರವಾಸಿಗರ ವರದಿ, ಭೂಕಂಡಾಯಿದ ಕಡತ, ಷಿತ್ಯ, ಜನಪದ ಜೀವನದ ಪುಟ ತೆಗೆದು ಹುಡುಕಬಹುದು. ಬಡಗಳೆಯ ಗಡ್ಡೆ ಬಂಯಲಿನ ಮರಳು ಬಗೆಯುತ್ತ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಅಡಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಕನ್ನೆಚಿಟ್ಟಿನ ಕವಚಗಳ ಪದರ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರಜೀವಿ ಈ ಮೃದ್ಧಂಗಿಯ

ಸುಣಿದ ಕವಚ ಯಾವಾಗ ಬಂತೆಂದು ಕಾರ್ಬನ್ ಡೇಟಿಗ್‌ ಪರೇಕ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಸುಮಾರು 4500–5000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಲಾಗಿದ್ದ ಕಥೆ ಭೂಗತ ಚಿಟ್ಟಿನ ಚರಿತ್ಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿದೆ. ಗೋಕರ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮುಖುಗುವ ಆತಂಕದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಪರಶುರಾಮ ಕೊಡಲಿ ಎತ್ತಿ ಕಡಲನ್ನು ಹಿಂಡಿಕೆ ತಳ್ಳಿದ ಪುರಾಣ ಕಥೆಯೂ ಇದೆ ಕಾಲಾದ್ವಾರಾ ಹಿಂಗಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಿಸುವ ಬಡಗಳೇ ಪ್ರಾಗ್ತಿಕಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪರಿಸರಸ್ವೇಹಿ ಜೀವನ ಮೂಲನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ರೇಯ

25–30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 175 ವಕರೆಯ ಬಿಳಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಳ್ಗಾಲ, ಬೆಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತುದ ಬೆಳಿಯಲ್ಲಿ. ಬಿಳಿಗ್ಗ್, ಕರಿಗ್ಗ್, ಆಯ್ ಭಕ್ತುದ ತಳಿಗಳು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿ ಬೆಳೆದವು. ವರಕ್ಕೆ ಭಕ್ತುದ ವರದು ಬೆಳೆ ಮೂರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಮರೆಯಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 1970ರ ಬಳಿಕ ಬೆಳಿಗೆಯ ತೇಂಗಾ ಕರಾವಳಿ ಬಂಯಲಿಗೆ ಬಂತು, ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳಿಯಾಯತ್ತು. ಹಸಿರು ಕಂಡದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯಾತೆ ಜಣಗನೆ ನೇರೆಯುವ ಕಗ್ಗ ದನಕರುಗಳ ಉಪಚಳ ಜೋರಾಯತ್ತು.